











LOCUS SACER quomodo violetur, & quæ pœna hujus delicti II. B. 214. Quoad immunitatem loci facti: vide verbum *Immunitas* quid sit.

LUCRA FACIENTIA II. A. 75.

LUCRI FACIENDI CAUSA, si res aliena contractetur II. A. 214.

LUCRUM ULTRA SORTEM, seu quantitatem mutui, & in quo consistere possit II. A. 218. Item *Lucratoria usura* ibid. & vide *Usura*.

LUCRUM OB TURPEM ACTUM quando retineri possit I. B. 65.

LUCTÆ diebus festis potissimum eliminantur I. A. 299. & vide *Torneamenta*.

LUDUS quid sit II. B. 54. De jure naturali, seclusa fraude, est licitus ibid. *Lusus fornicis* de jure canonico, item civili sunt vetiti; imo etiam interesse talibus *lusus* Clericis prohibetur ibid. II. B. 4.

LUXURIE species quotuplices sunt II. A. 210. *Luxuria*, five impudicitia actus perfecti, & imperfecti qui sine ibid. *Luxuria* quando fit vitium contra naturam, & ejus species ibid. B. Item earum pœna II. B. 211. *Luxuria* quando fit sacrilegium, & ejus pœna ibid. & quid si commissa cum moniali ibidem. Si cum judæa, vel pagana II. A. 212.

M

MAGIA naturalis quid sit II. B. 224. Item superstitiosa ibid. Cujus fori, quæque ejus pœna sint II. A. 225.

MAGI, magiam exercentes cum damno tertii, & libros magicos edentes, & legentes qua pœna sint plectendi II. A. 225.

MAGICA AMULETA I. B. 259.

MAGISTER ex fac. Theologia vide *Dolores*.

MAGISTER Grammaticæ pro clericis, & aliis juvenibus instruendis quando, & quomodo in Ecclesiis constituendus I. B. 183. II. A. 192. I. A. 192. Quæ congrua illi sit assignanda II. A. 193. Juramentum fidelitatis, & obedientia summo Pontifici præstanda utraque cum fidei professione sub qua pœna ab eo exhibendum ibid. I. A. 220.

MAGISTRI SCHOLARUM PIARUM ad juventutem pietate, & literis erudiendam quarto solemniori voto, & quidem speciali præ ceteris Regularibus Ordinibus obstricti sunt II. B. 192. Item quas facultates, cujusque conditionis pueros in suis scholis educere possint ibid. & II. A. 218.

Magistri clericis quando, & quomodo possint discipulis suis clericis etiam verbera infligere II. B. 226. *Magistro* etiam laico correctionis causa permissum clericum discipulum percutere II. B. 255. *Magistri* a quo, & qui creati possint II. B. 191. An pecuniam dare possint pro obtinenda licentia docendi I. A. 192. & an recipere pro actu docendi ibid. B.

MAGISTRATUS facultas in Statu pontificio pro causis danti ab animalibus I. A. 291. *Magistratus* potest prohibere, ne mercis exierit vendantur II. B. 39.

MAJESTATIS LÆSÆ crimen: vide *Crimesa laesa majestatis* & II. B. 116.

MAJORATUS II. A. 67.

MAJORITAS quid sit; & majoritatis gradus in ordine ecclesiastico I. A. 268. Sacerdotium majus Imperio ibid. Ad majoritatem jurisdictionis sequitur obedientia ibid. Ad majoritatem Papæ quid spectet ibid.

MAJORUM ÆTAS I. B. 280. & vide verbum *Restitutio in integrum*.

MALÆ FIDEI possessor quis sit I. A. 37. Nunquam præscribitur II. B. 260. Nec ullum fructum suum facit I. A. 39. Sed fieri potest quasi possessor jurium ibidem. Et vide verbum *Fidei bona*, & *Possessor bona*, & *mala fidei*.

MALEDICTUM quid sit, & ejus species II. B. 226. Pœna maledicti Principi ibid. *Maledictus* privato ibidem. *Maledicti* subdito Episcopi, & Prælati regularis personalem injuriam mantuetate remittat, & exemplum circa id in S. Pio V. ibid. *Maledictum* an sit mixti fori ibid. & vide *Libelli famosi*.

MALEFICITATI: vide *Frigitii*.

MALEFICUM quid sit II. B. 224. *Maleficium*, ex quo causa est impotentia in matrimonio, quomodo licite tolli possit II. B. 156. Ex *maleficio* si causata impotentia tolli committitur est tantum respectiva obdians huic numero matrimonio ibid.

MALUS semel, semper præsumitur malus II. A. 261.

MANCIPIA quando libertatem consequuntur I. B. 93.

MANDANTES non videntur incurrere censuram in ipsos latam, si sufficienter quoad se revocare censuram in ipsos, etiamsi *mandataris*, ad quem revocatio non pervenit, illud fit exequutus II. A. 251. Censura lata in facientes non extenditur ad *mandantes* ibid. *Mandans* aliquem injuste verberari; si *mandataris* excedens fines *mandati* ho-

minem occidat, sic irregularis II. A. 207. Et quid, si *mandatur* iusta verberatio ibid. Quid juris, si *mandans*, *mandatum* revocavit ibid. *Mandatis* percuti Episcopi pœna I. A. 163. *Mandans* percuti clericum excommunicatio pœna est sicut percutiens I. A. 164. *Diferimen* inter *mandantes*, & *sponsorem* in fiducijsione II. B. 52.

MANDATA DE BENEFICIO PROVIDENDO, vide verbum *Episcopatus*, & *Mandata*.

MANDATA JURISDICTIONIS quid sit I. B. 258. & vide *Delegatus*.

MANDATA CONTRACTUS II. B. 54.

MANDATUM PROCURATORIIUM I. A. 274. *Mandatum* hujusmodi ut sit legitime confectum quid requirit: & est necessarium procuratori; vel rei defensori: item quando *mandatum* suppleri possit I. A. 275. *Mandatum* declaratur, quanta sit potestas procuratoris ibid. B. Ex *mandati* defectu excipi contra ipsum potest ibid. *Sine mandati* specialis non potest jurare de calumnia in animam domini I. B. 296. *Mandati* fines si a procuratore excedantur, ejus gesta non nocent domino I. B. 275. Et vi *mandati* quam actionem habeat dominus in procuratorem I. A. 276. Item actio contraria *mandati* competens procuratori ibid. *Mandato* antecessoris, etiam re non integra, Prælati ecclesiasticus stare non tenetur, & quomodo possit ibid. *Mandati* revocatio quando suum sortitur effectum. Et quid juris si revocetur in matrimonio, beneficio ecclesiastico officio patrii in Baptismo, & Confirmatione ibidem. Item quid juris in *mandato* de eligenda sepultura, ea ante mortem *mandantis* non electa II. B. 71. Si in *mandato* generali exprimat quædam specialia cum clausula *expedienti cetera*, qua specialia *mandato* indigent, quid juris I. B. 275. *Mandatum* speciale quando requiratur ibid. *Mandatum* re integra morte *mandantis* expiat II. B. 71. *Mandato* extrajudicialia etiam re integra non expiant ibid.

MANDATUM USURARII pro restitutione faciendâ, ei non suffragatur pro obtinenda sepultura ecclesiastica I. B. 173.

MANIFESTUM quid sit II. A. 184.

MANSUS quid, & quomodo assignandus pro dote Ecclesiæ, seu præbende I. B. 137.

MANUMISSIO SERVORUM I. B. 253. I. A. 17. & B. 18. & ibid. B.

MANUS MORTUÆ nomine quid veniat II. B. 339. Laicus nequit prohiberi, ne sua bona vendant Ecclesiis, & sic transeat in *manus mortuas* ibid.

MARE MAGNUM vocatum I. B. 210.

MARIS dominium I. B. 30. *Maris* insula quando sit primi occupantis I. A. 34. *Maris* Littus vide *Littus*.

MARITALIS contentus II. A. & B. 125. *Maritalis* potestas ibid. & A. 127.

MARITI furor, aut fœvicia II. B. 165. *Marito* quid juris circa bona extradotalia uxoris II. B. 166. Et quid circa alienationem fundi dotalis, etiam de consensu uxoris I. A. 46. Juxta domicilii mariti jura dos petenda, licet instrumenta dotalia alibi scripta sint I. A. 288. *Mariti* pœna, si post obitum ab uxore divorcium impudice vivat I. A. 147. *Maritus* etate florens adigitur ad professionem in monasterio, dum uxor religiosam Institutum amplectitur II. A. 93. *Maritus* procreta tamē etate constitutus sit, tantum adigitur ad emittendum in saculo simplex votum castitatis ibid. Item dum uxor, læsis matrimonialibus jurijs, religiosum institutum amplectitur, non simplex castitatis tantum emittendum a marito juniori, & innocente, donec ipsa Religionem professâ vivat. *Mariti* occisio, cooperante uxore, vel occisio uxoris, cooperante marito II. B. 145. & A. 93. *Mariti* impotentia II. B. 155. *Marito* generaliter attribuitur onus alendi liberorum II. B. 127. An etiam in casu divorcii II. B. 165. *Maritus* incestum committens cum consanguinea uxoris incurrit privationem juris petendi debita, reddere tamen tenetur II. B. 150. An ignorans ex tali delicto sequi privationem juris petendi debita, privationem illam incurrit II. B. 170.

MASSA, five MENSÆ COMMUNIS capitularis II. B. 9. II. A. 27. In primitiva Ecclesia omnia Ecclesiæ bona confusa, & communia clericis in una massa communium dispositione Episcopi II. A. 59. Ex eadem *massa communis* est percolendum cathedralicum, si nemo unquam eidemque Ecclesiæ interveniens sui distinctam possideat præbendam I. A. 264. Episcopus nequit, etiam cum consensu capituli, unquam beneficia simplicia *massa capitulari* ob ejus respectu redditum tenuitatem I. A. 175.

MATER denominationem suam tribuit matrimonio II. B. 164. Quomodo *mater* obligetur usque ad triennium alere proles II. B. 128. In patris defectum, & ejus ascendentium *mater* obligatur ad alendos liberos ibid. *Ventrem*, seu conditionem *maris* sequitur partus quoad statum libertatis, & servitutis II. B. 147. Si vero ex conjugibus infidelibus maritus tantum convertatur ad fidem, proles doli incapaces danda sunt ipsi converso II. B. 93.

Matris domicilium retinent infantes, qui ab ipsa dantur nutriticis alendi extra propriam parochiam II. A. 76. *Matris* pœna profinitis filiam I. B. 155. Item pœna in eum, qui cum *matre* concubuit, & ipsius *mariti* carnaliter filium cognoscens ibidem. Et vide *Alimenta*.

MATRIMONIUM quid, & quomplex sit II. B. 124. Quid ad illud requiratur, ut est contractus civilis, seu pure humanus II. A. 125. Item ad *matrimonii* substantiam consensus qualis requiritur, & debeat esse ibid. A. & B. In *matrimonio* libere consentisse præsumitur, quæ coacta nuptis, & sequi anno marito cohabitavit: si tamen revera non consentit, *matrimonium* nullum est I. B. 226. Et an consensus maritalis suppleri possit a Deo II. A. 125. *Matrimonium* fidelium in Lege Christi est verum Sacramentum ibid. B. Et quæ sit materia, & forma hujus Sacramenti ibid.

IN MATRIMONIO CONDITIONES appositæ quotupliciter dividuntur II. B. 134. Quæ de futuro apponi possint ibid. Quam vim habeat conditio de præterito, præsentis, vel futuro, etiam copula carnali subsecuta II. A. 140. Quid operetur conditiones ex natura rei, vel de factis impossibilibus ibid. *Matrimonium* contractum cum hac conditione, si Papa dispensaverit, valet conditionate, modo adact iusta dispensandi causa ibid. B. Quid operetur conditio turpis, seu impossibilis de jure II. A. 141. Quid operetur conditio contraria substantiæ *matrimonii* ibid. B. Quæ sint conditionibus affinia: & quid operentur II. A. 142. In *matrimonio* absolute consentisse, & conditionem renitisse quando quis præsumatur I. B. 226. *Matrimonium* est sacramentum transiens, seu consistens in actuali usu, non vero permanens, sicut Eucharistia II. B. 125. Item non est duplex, sed unicum sacramentum II. A. 126. *Matrimonium* convertitur ad fidem non transit in sacramentum proprie tale ibid. *Matrimonium* in ratione sacramenti fideles contrahere possunt per procuratorem. Etiam post Tridentinum ibid. Fideles contrahendo validum *matrimonium*, rationem sacramenti nequeunt separare a contractum *matrimonialis* ibid. B. *Matrimonii* effectus, & proprietates II. A. 127. Quid juris circa POTIONEM, & REDDITIONEM DEBITI ibid. B. Quid ob incestum I. B. 201. item in dubio de valore *matrimonii* II. B. 127. Quis pariter teneatur alere proles, & *matrimonium* an sit in præcepto ibid. & A. 128.

MATRIMONIUM DENUNTIATIONES publice præmittende sunt II. A. 133. Non est ad eas deveniendum, nisi antea sponsoi reperti fuerint a paroco in christianæ Religionis rudimentis instructi I. B. 201. Quibus diebus, & a quo sciendæ sint ibid. II. A. 133. Quid juris circa manifestationem impedimentorum ibid. B. Et quis, & ex qua causa dispensare possit in *denuntiationibus* I. A. 138. II. A. 134. Pœna parochi assistentis *matrimonio* sine præmissis *denuntiationibus* extra dispensationis casum II. A. 137. Et an Episcopus eum absolvere possit ibid. B.

MATRIMONIUM MORGANATICUM, seu CONSCIENTIÆ quid sit II. A. 142. Licetum est, & validum ibid. Quæ tamen observanda circa hæc *conscientia matrimonialis* II. A. 134. Ex hoc *matrimonio* nati quid juris habeant ad successionem, & ad quæ bona II. B. 142.

MATRIMONIA CLANDESTINA sine paroco, & testibus presentibus sunt invalida, ubi viget Decretum Tridentinum I. A. 182. II. B. 134. Item ubi non viget hoc Decretum ibid. *Matrimonia* contracta, & contrahenda five ab hæreticis inter se, five a catholicis cum hæreticis valida sunt in fœderatorum Ordinum Belgii provinciis, etiamsi non servata fuerit forma a Trident. præcepta ibidem. Itidem valida sunt etiam contracta extra fines domini horum fœderatorum Ordinum ab iis, qui adiecti sunt militariibus copiis, dummodo uterque conjux ad easdem copias pertineat ibid. Item *matrimonia* contracta in civitate Mose Trajectensis jure oppugnationis a republica fœderatorum Ordinum possessa ibid. Fideles ex loco, ubi observatur Decretum Tridentinum, venientes ad locum, ubi non observatur, valide contrahunt *matrimonium*, si transferant vere domicilium, & ibi fiant, licet solo animo, ut sine paroco, & testibus contrahant II. A. 135. Invalide tamen, si per dictum locum transeant, etiam sine fraude contrahant, quoties adhuc retinent domicilium in loco, ubi Trident. quoad hoc punctum promulgatum est ibid. *Matrimonia clandestina* non valent per se in vim sponsalium ibid. In casu, quo revalidatur *matrimonium* ob impedimentum publicum, necessaria est præsentia parochi, & testium II. B. 134. Parochus assistens *matrimonio* debet esse proprius domicilii, vel quasi domicilii, & nomine parochi qui veniat II. A. 135. Licet sit suspensus, excommunicatus; imo prohibitus fuerit specialiter ab Ordinario, valide assistit ibid.

dem. Et vide *Impedimenta impedientia*. Non obstat valide assistentia parochi occultis tituli defectu, dummodo ex errore communi habeatur pro paroco ibidem B. Parochus licet excommunicatus potest delegare facultatem assistendi matrimonio, non tamen alii, quam Sacerdoti, vel seculari, vel regulari ibid. A proprio paroco delegatus potest assistere *matrimonio* nedum intra delegantis parochiam, sed etiam extra propriam diocesim, & multo magis delegatus ab Episcopo, nequit tamen assistere cum consuetis solemnitatibus, nec sponso benedicere sine consensu parochi, intra cujus parochiam contrahitur ibid. Quid juris circa licentiam parochi præsumptam, vel ab Ordinario habitam assistendi *matrimonio* ibid. Item circa hujus licentiæ revocationem II. A. 136. Quid quoad assistentiam proprii parochi, si sponsi actu sint diversarum parochiarum: item si sponsus æqualiter habitet per annum in duplici domicilio ibidem. Item si contrahentes sint Principes, & Magnates ibid. VAGI, FORENSES, seu PEREGRINI alibi domicilium habentes, & MILITES in castris eorum quo contrahant, & quid observandum circa VAGORUM *matrimonium* ibidem.

Quæ personæ rite contrahere *matrimonium* possint coram paroco loci, intra cujus parochie limites degunt ibid. Quis assistere debeat *matrimonio*, quod aliquando incendum est ab iis, qui in Xenodochiis in gravi vite periculo versantur, ut anime saluti prospiciant, & de quo monendus sit ægrotus ibidem. Parochus loci, ubi quis degit rusticationis, recreationis, vel negotiorum causa, seu ad quem quis se transfert solo animo contrahendi *matrimonium*, non vero domicilium, non est proprius parochus quoad ipsum *matrimonium* ibid. B. Quor, & quales debeant esse testes *matrimonio* intersecentes, & qualis, & in quo loco debeat esse præsentia parochi, & testium ibid. Clandestine contrahentium pœna II. A. 137. Item huic *matrimonio* assistentium, five sint Sacerdotes seculares, vel regulares ibid. B. I. A. 184. Et an Episcopus eos absolvere possit II. B. 137. Sacerdos alienus ex simplicitate, vel ignorantia etiam crassa, modo non sit supina, & affectata, ita assistens *matrimonio*, an pœnam a Trident. latam incurrat ibid. *Matrimonium* invalide contractum obta dispensatione, publice revalidari debet in præsentia parochi, & testium, si impedimentum est notorium, & per testes probabile, non vero si sit occultum, & improbabile II. B. 175. Ut revalidatio ista legitime fiat, quid requiratur ibid. *Matrimonium* si sit invalidum ex defectu consensus, ut quia alter scite consentit, revalidari nequit per solum verum consentum illius, qui scite contraxit II. A. 176. Quomodo alter conjux certiorari possit de nullitate *matrimonii* ibid. B. Si ex aperta revelatione nullitatis mala timeantur, quomodo revalidatio fieri possit ibid. Quid agendum confessorio deprehendenti nullitatem *matrimonii*: item si deprehendat in conjugis ignorantiam invincibilem, vel si ipse conjux dubitet de suo *matrimonio*, aut quandam patiarur anxietatem ibid.

Item quid agendum conjugii impedimenti conficito, quod pudeat alteri manifestare ibid. *Matrimonium* filiorum familias sine consensu parentum inita lene valida, quamvis illicita II. A. 133. & A. 273. Pater ad certum *matrimonium* sine urgentissima causa cognos filium, aut filiam, graviter peccat II. A. 133. Filius in contrahendo *matrimonio* nolens sequi consilium, aut patris præceptum, nequit exheredari; & an de jure statutorio talis exheredatio, vel dotis negatio induci possit ibid.

MATRIMONIUM EUNUCHORUM I. A. 146.

MATRIMONIUM HEREMAFRODITI II. B. 155.

MATRIMONIUM IMPUBERUM vide *Impedimentum aetatis*.

MATRIMONIUM LEPROSORUM vide *Lepra*.

MATRIMONIUM SERVORUM vide *Servi*.

MATRIMONIUM SPADONUM I. A. 146.

MATRIMONIUM DIVORTII, five DISSOLUTIO vide *Divortium*.

MATRIMONII IMPEDIMENTA vide *Impedimenta*, & *Impedimentum*.

MATRIMONIUM QUOD EFFECTUM LEGITIMANDI ILLEGITIMOS vide *Legitimus*, & *Legitimatio*. Item vide *Nuptia*.

MATRIMONIUM CONTRACTUM CONTRA INTERDICTUM ECCLESIAE vide *Impedimenta impedientia*.

MATRIMONIUM CONTRACTUM AB ORDINATO IN SACRIS, & AB HABENTE VOTUM SOLEMNE vide *Impedimentum*, & *Impedimentum voti*.

MATRIMONIUM CONTRACTUM CUM POLLUTA PER ADULTERIUM vide *Impedimentum criminis*.

MATRIMONIUM SACERDOS DE FACTO CONTRAHENS quando dispensari possit ab Episcopo, ut minister in Ord. I. A. 126.